

همه اعمال روز عرفه

4 خرداد 1405

روز عرفه نهمین روز از ماه ذی‌الحجه است که اعمال مخصوص خودش را دارد. حاجیان در این روز در بیابانی نزدیک شهر مکه به نام «عرفات» دور هم جمع می‌شوند و از ظهر تا بعد از غروب آفتاب، باید در آنجا بمانند.

روایت شده از امام زین‌العابدین علیه السلام که در روز عرفه شنید صدای سائلی را که از مردم درخواست کمک می‌نمود، امام به او فرمود: وای بر تو آیا از غیر خدا درخواست می‌کنی در این روز و حال آنکه امید می‌رود در این روز برای بچه‌های در شکم آنکه فضل خدا شامل حال آنها شود و سعید شوند

برای این روز اعمالی ذکر شده است:

۱- غسل که مستحب است قبل از زوال انجام شود.

۲- زیارت امام حسین علیه السلام، که از هزار حج و هزار عمره و هزار جهاد بالاتر است و احادیث، در کثرت فضیلت زیارت آن حضرت در این روز متواتر است و اگر کسی توفیق یابد که در این روز در تحت قُبّه مقدّسه آن حضرت باشد ثوابش کمتر از کسی که در عرفات است نیست بلکه زیاده و مقدم است.

۳- بعد از نماز عصر پیش از آنکه مشغول به خواندن دعا‌های عرفه شود در زیر آسمان دو رکعت نماز بجا آورد و نزد حق تعالی به گناهان خود اعتراف و اقرار کند تا به ثواب عرفات رستگار شود و گناهانش آمرزیده گردد. پس چون وقت زوال شد زیر آسمان رُود و نماز ظهر و عصر را با رکوع و سجود نیکو به عمل آورد و چون فارغ شود دو رکعت نماز اقامه کند. در رکعت اوّل بعد از حمد، توحید و در دوم بعد از حمد، قُلْ يَا أَيُّهَا الْكَافِرُونَ خوانده شود. و بعد از آن چهار رکعت نماز بخواند که در هر رکعت بعد از حمد، توحید پنجاه مرتبه بخواند. که این نماز، همان نماز حضرت امیرالمؤمنین علیه السلام است.

۴- شیخ کفعمی در مصباح فرموده مستحب است روزه روز عرفه برای کسی که ضعف پیدا نکند و مانع دعا خواندن او نشود.

۵- تسبیحات حضرت رسول صَلَّی اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ در روز عرفه که در ذیل می‌آید:

سُبْحَانَ الَّذِي فِي السَّمَاءِ عَرْشُهُ سُبْحَانَ الَّذِي فِي الْأَرْضِ حُكْمُهُ

منزه است خدایی که در آسمان است عرش او منزه است خدایی که در زمین است فرمان و حکمش

سُبْحَانَ الَّذِي فِي الْقُبُورِ قَضَاؤُهُ سُبْحَانَ الَّذِي فِي الْبَحْرِ سَبِيلُهُ

منزه است خدایی که در گورها قضا و فرمانش جاری است منزه است خدایی که در دریا راه دارد

سُبْحَانَ الَّذِي فِي النَّارِ سُلْطَانُهُ سُبْحَانَ الَّذِي فِي الْجَنَّةِ رَحْمَتُهُ

منزه است خدایی که در آتش دوزخ سلطنتش موجود است منزه است خدایی که در بهشت رحمت او است

سُبْحَانَ الَّذِي فِي الْقِيَمَةِ عَدْلُهُ سُبْحَانَ الَّذِي رَفَعَ السَّمَاءَ سُبْحَانَ

منزه است خدایی که در قیامت عدل و دادش برپا است منزه است خدایی که آسمان را بالا برد منزه است خدایی

الَّذِي بَسَطَ الْأَرْضَ سُبْحَانَ الَّذِي لَا مَلْجَأَ وَلَا مَنْجَا مِنْهُ إِلَّا إِلَيْهِ

که زمین را گسترد منزه است خدایی که ملجا و پناهی از او نیست جز بسوی خودش

پس بگو سُبْحَانَ اللَّهِ وَالْحَمْدُ لِلَّهِ وَلَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَاللَّهُ أَكْبَرُ صد مرتبه

۶- سوره توحید صد مرتبه و آیه الكرسي صد مرتبه و صلوات بر محمد و آل محمد صد مرتبه خوانده شود و دعای ذیل ده مرتبه خوانده شود:

لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَحْدَهُ لَا شَرِيكَ لَهُ لَهُ الْمُلْكُ وَ لَهُ الْأَحْمَدُ يُحْيِي وَ يُمِيتُ

معبودی جز خدا نیست یگانه ای که شریک ندارد پادشاهی خاص او است و از آن او است حمد زنده کند و بمیراند

وَيُمِيتُ وَيُحْيِي وَهُوَ حَيٌّ لَا يَمُوتُ بِيَدِهِ الْخَيْرُ وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ

و بمیراند و زنده کند و او است زنده‌ای که نمیرد هرچه خیر است بدست او است و او بر هر چیز توانا

است.

ده مرتبه: اَسْتَغْفِرُ اللَّهَ الَّذِي لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ الْحَيُّ الْقَيُّومُ وَ أَتُوبُ إِلَيْهِ

آمرزش خواهیم از خدایی که معبود بحقی جز او نیست که زنده و پاینده است و بسویش توبه کنم

ده مرتبه: يَا اللَّهُ

ای خدا

ده مرتبه: يَا رَحْمَنُ

ای بخشاینده

ده مرتبه: يَا رَحِيمُ

ای مهربان

ده مرتبه: يَا بَدِيعَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ يَا ذَا الْجَلَالِ وَالْإِكْرَامِ

ای آفریننده آسمانها و زمین ای صاحب جلالت و بزرگواری

ده مرتبه: يَا حَيُّ يَا قَيُّومُ

ای زنده و پاینده

ده مرتبه: يَا حَنَّانُ يَا مَنَّانُ

ای بخشنده ای نعمت دهنده

ده مرتبه: يَا لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ

ای که نیست معبود به حقی جز ذات مقدست

ده مرتبه: آمین

آمین

سپس بگو:

اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ يَا مَنْ هُوَ أَقْرَبُ إِلَيَّ مِنْ حَبْلِ الْوَرِيدِ يَا

خدایا از تو خواهیم ای کسی که او نزدیکتر است به من از رگ گردن ای

مَنْ يَحْوُلُ بَيْنَ الْمَرْءِ وَقَلْبِهِ يَا مَنْ هُوَ بِالْمَنْظَرِ الْأَعْلَى وَبِالْأَفُقِ

که حائل شود میان انسان و دلش ای که او در دیدگاه اعلی است و در افق

الْمُبِينِ يَا مَنْ هُوَ الرَّحْمَنُ عَلَى الْعَرْشِ اسْتَوَى يَا مَنْ لَيْسَ كَمِثْلِهِ

آشکاری است ای که او بخشاینده است و بر عرش استیلا دارد ای که نیست مانندش

شَيْءٌ وَهُوَ السَّمِيعُ الْبَصِيرُ أَسْأَلُكَ أَنْ تُصَلِّيَ عَلَيَّ مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ

چیزی و او شنوا و بینا است از تو خواهم که درود فرستی بر محمد و آل محمد.

و بخواه حاجت خود را که برآورده خواهد شد انشاءالله تعالی.

۷- ذکر صلوات از حضرت صادق علیه السلام

پس بخوان این صلوات را که از حضرت صادق علیه السلام منقول است که هر که بخواهد مسرور کند محمد و آل محمد را در صلوات بر ایشان بگوید:

اللَّهُمَّ يَا أَجْوَدَ مَنْ أَعْطَى وَيَا خَيْرَ

خدایا ای بخشنده‌ترین عطابخشان و ای بهترین

مَنْ سُئِلَ وَيَا أَرْحَمَ مَنْ اسْتُرْجِمَ اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَيَّ مُحَمَّدٍ وَآلِهِ فِي

درخواست شدگان و ای مهربان‌ترین کسی که از او مهربانی جویند خدایا درود فرست بر محمد و آلش در

الْأَوَّلِينَ وَصَلِّ عَلَيَّ مُحَمَّدٍ وَآلِهِ فِي الْآخِرِينَ وَصَلِّ عَلَيَّ مُحَمَّدٍ

زمره پیشینیان و درود فرست بر محمد و آلش در زمره پسینیان و درود فرست بر محمد

و آله فِي الْمَلَائِةِ الْأَعْلَى وَصَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِهِ فِي الْمُرْسَلِينَ

و آله در ساکنین عالم بالا و درود فرست بر محمد و آله در زمره مرسلین

اللَّهُمَّ اعْطِ مُحَمَّدًا وَآلَهُ الْوَسِيلَةَ وَالْفَضِيلَةَ وَالشَّرَفَ وَالرَّفْعَةَ

خدایا عطا کن به محمد و آله مقام وسیله و فضیلت و شرف و رفعت

وَالدَّرَجَةَ الْكَبِيرَةَ اللَّهُمَّ إِنِّي آمَنْتُ بِمُحَمَّدٍ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ

و درجه بلند خدایا من ایمان آوردم به محمد صلی الله علیه و آله

وَلَمْ أَرَهُ فَلَا تَحْرِمْنِي فِي الْقِيَمَةِ رُؤْيَتَهُ وَأَرْزُقْنِي صُحْبَتَهُ وَتَوْفَنِي

با اینکه او را ندیده‌ام پس در روز قیامت از دیدارش محروم مفرما و مصاحبت و همنشینی او را روزیم فرما

عَلَى مِلَّتِهِ وَأَسْقِنِي مِنْ حَوْضِهِ مَشْرَبًا رَوِيًّا سَائِغًا هَنِيئًا لَا أَظْمَأُ

و بر کیش او بمیرانم و بنوشانم از حوض او (حوض کوثر) نوشاندنی سیراب و جانبخش و گوارا که

بَعْدَهُ أَبَدًا إِنَّكَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ اللَّهُمَّ إِنِّي آمَنْتُ بِمُحَمَّدٍ صَلَّى

پس از آن هرگز تشنه نشوم که برآستی تو بر هرچیز توانایی خدایا من ایمان آورده‌ام به محمد صلی

اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَلَمْ أَرَهُ فَعَرَّفْنِي فِي الْجَنَانِ وَجْهَهُ اللَّهُمَّ بَلِّغْ مُحَمَّدًا

الله علیه و آله و او را ندیده‌ام پس در بهشت رویش را به من نشان ده خدایا برسان به محمد

صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ مِنِّي تَحِيَّةً كَثِيرَةً وَ سَلَامًا.

صلی الله علیه و آله از جانب من تحیتی بسیار و سلامی.

۸- دعای ام داود خوانده شود.

۹- این تسبیح را که ثواب آن بسیار است گفته شود:

سُبْحَانَ اللَّهِ قَبْلَ كُلِّ أَحَدٍ وَسُبْحَانَ اللَّهِ بَعْدَ كُلِّ أَحَدٍ وَسُبْحَانَ اللَّهِ مَعَ كُلِّ أَحَدٍ وَسُبْحَانَ

منزه باد خدا پیش از هر کس و منزه باد خدا پس از هر کس و منزه باد خدا با هر کس و منزه باد

اللَّهُ يَبْقَى رَبُّنَا وَيَفْنَى كُلُّ أَحَدٍ وَسُبْحَانَ اللَّهِ تَسْبِيحًا يُفْضَلُ تَسْبِيحَ

خدا که باقی ماند پروردگار ما و فانی شود هر کس و منزه باد خدا تنزیهی که فزونی گیرد بر تسبیح

الْمُسَبِّحِينَ فَضْلاً كَثِيراً قَبْلَ كُلِّ أَحَدٍ وَسُبْحَانَ اللَّهِ تَسْبِيحاً يُفْضَلُ

تسبیح گویان فزونی بسیاری پیش از هرکس و منزه باد خدا تنزیهی که فزونی گیرد بر

تَسْبِيحِ الْمُسَبِّحِينَ فَضْلاً كَثِيراً بَعْدَ كُلِّ أَحَدٍ وَسُبْحَانَ اللَّهِ تَسْبِيحاً

تسبیح تسبیح گویان فزونی بسیاری پس از هرکس و منزه باد خدا تنزیهی که

يُفْضَلُ تَسْبِيحِ الْمُسَبِّحِينَ فَضْلاً كَثِيراً مَعَ كُلِّ أَحَدٍ وَسُبْحَانَ اللَّهِ تَسْبِيحاً يُفْضَلُ تَسْبِيحِ الْمُسَبِّحِينَ

فزونی گیرد بر تسبیح تسبیح گویان فزونی بسیار با هر کس، و منزه باد خدا تنزیهی که فزونی گیرد بر
تسبیح تسبیح گویان

فَضْلاً كَثِيراً لِرَبِّنَا الْبَاقِي وَيَفْنَى كُلِّ أَحَدٍ وَسُبْحَانَ اللَّهِ تَسْبِيحاً لَا يُحْصَى وَلَا يُدْرَى وَلَا يُنْسَى وَلَا

برتری بسیاری برای پروردگار ما که باقی ماند و جز او فانی شود هر کس و منزه باد خدا تنزیهی که به
شماره در نیاید و دانسته نشود و فراموش نگردد و

يَبْلَى وَلَا يَفْنَى وَلَيْسَ لَهُ مُنْتَهَى وَسُبْحَانَ اللَّهِ تَسْبِيحاً يَدُومُ

کهنه نشود و فنا نپذیرد و انتهای برایش نباشد و منزه باد خدا تنزیهی که دوام داشته باشد

بِدَوَامِهِ وَيَبْقَى بِبَقَائِهِ فِي سِنِي الْعَالَمِينَ وَشُهُورِ الدُّهُورِ وَأَيَّامِ

به دوام او و باقی ماند به بقای او در طول سالهای این جهان و سایر جهانیان و ماههای این روزگار و هر
روزگار و روزهای

الدُّنْيَا وَسَاعَاتِ اللَّيْلِ وَالنَّهَارِ وَسُبْحَانَ اللَّهِ أَبَدَ الْأَبَدِ وَمَعَ الْأَبَدِ مِمَّا

دنیا و ساعات شب و روز و منزه باد خدا تا جاویدان است جاوید و همراه با جاوید بدانسان که

لَا يُحْصِيهِ الْعَدَدُ وَلَا يُفْنِيهِ الْأَمَدُ وَلَا يَقْطَعُهُ الْأَبَدُ وَتَبَارَكَ اللَّهُ

شماره‌اش نتوان کرد و زمان و مدت آنرا به فنا نکشاند و قطعش نکند ((هرگز)) و بزرگ است خدا

أَحْسَنُ الْخَالِقِينَ پَسِ بگو: وَالْحَمْدُ لِلَّهِ قَبْلَ كُلِّ أَحَدٍ وَالْحَمْدُ لِلَّهِ بَعْدَ كُلِّ

بهترین آفریدگان * و ستایش خاص خدا است پیش از هرکس و ستایش از آن او است پس از هر

أَحَدٍ تا آخر دعا لکن بجای هر سُبْحَانَ اللَّهِ الْحَمْدُ لِلَّهِ بگو و چون به أَحْسَنُ

کس * منزه است خدا و ستایش خاص خداست * بهترین

الْخَالِقِينَ رَسِيدِي بگو: لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ قَبْلَ كُلِّ أَحَدٍ تَا به آخر بجای سُبْحَانَ اللَّهِ

آفریدگان * معبودی نیست جز خدا پیش از هر کس * منزه است خدا

لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ مِی گوئی و بعد از آن بگو: وَاللَّهُ أَكْبَرُ قَبْلَ كُلِّ أَحَدٍ تَا به آخر که بجای

جز او خدایی نیست * و خدا بزرگتر است از توصیف پیش از هر کس *

سُبْحَانَ اللَّهِ، اللَّهُ أَكْبَرُ مِی گوئی

منزه است خدا و خدا بزرگتر است از توصیف

۱۰- پس می خوانی دعای: اللَّهُمَّ مَنْ تَعَبَاءَ وَتَهَيَّأَ رَا که که در اعمال شب جمعه است

۱۱- پس بخوان در این روز با خشوع و رقت دعای حضرت علی بن الحسین صلوات الله و سلامه علیه که در صحیفه کامله است و آن دعای چهل و هفتم است و مشتمل است بر جمیع مطالب دنیا و آخرت.

و از جمله دعاها مشهور این روز دعای حضرت سید الشهداء علیه السلام است بشر و بشیر پسران غالب اسدی روایت کرده اند که پسین روز عرفه در عرفات در خدمت آن حضرت بودیم پس از خیمه خود بیرون آمدند با گروهی از اهل بیت و فرزندان و شیعیان با نهایت تذلل و خشوع پس در جانب چپ کوه ایستادند و روی مبارک را بسوی کعبه گردانیدند و دستها را برابر رو برداشتند مانند مسکینی که طعام طلبد و این دعا را خواندند الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي لَيْسَ لِقَضَائِهِ دَافِعٌ وَ لَا لِعَطَائِهِ مَانِعٌ وَ لَا كصُنْعِهِ صُنْعُ صَانِعٍ وَ هُوَ الْجَوَادُ الْوَاسِعُ فَطَرَ أَجْنَاسَ الْبَدَائِعِ وَ أَتَقَنَ بِحِكْمَتِهِ الصَّنَائِعَ لَا تَخْفَى عَلَيْهِ الطَّلَائِعُ وَ لَا تَضِيْعُ عِنْدَهُ الْوَدَائِعُ...

۱۲- در آخر روز عرفه این دعا خوانده شود:

يَا رَبِّ إِنَّ ذُنُوبِي لَا تَضُرُّكَ وَإِنَّ مَغْفِرَتَكَ لِي لَا تَنْقُصُكَ فَأَعْطِنِي مَا لَا

پروردگارا همانا گناهان من زیانی به تو نزند و محققاً آمرزش تو از من نقصانی به تو نرساند پس عطا کن به من

يَنْقُصُكَ وَاعْفِرْ لِي مَا لَا يَضُرُّكَ وَ اِيضاً بخوان: اللَّهُمَّ لَا تَحْرِمْنِي خَيْرَ مَا

آنچه را نقصانت نرساند و بیامرز برایم آنچه را زیانت نزند * خدایا محروم مکن از آن خیری که

عِنْدَكَ لِشَرِّ مَا عِنْدِي فَإِنَّ أَنْتَ لَمْ تَرْحَمْنِي بَتَعْبِي وَ نَصَبِي فَلَا

نزد تو است بخاطر آن شری که در پیش من است پس اگر تو به رنج و خستگیم رحم نمی کنی پس

تَحْرِمْنِي أَجْرَ الْمُصَابِ عَلَى مُصِيبَتِهِ

محروم مدار از پاداش مصیبت دیده‌ای بر مصیبتش.